

K 14/2006 vp

**Eduskunnan
kirjaston kertomus
vuodelta 2005**

Helsinki 2006

ISSN 0437-2328

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2006

Eduskunnalle

Eduskunnan kirjastosta annetun lain (717/2000) 3 §:n mukaisesti Eduskunnan kirjaston hallitus antaa kunnioittavasti eduskunnalle oheisen kertomuksen Eduskunnan kirjaston hoidosta ja toiminnasta vuonna 2005. Kertomuksen on laatinut Eduskunnan kirjaston johtaja Tuula H. Laaksovirta.

Helsingissä toukokuun 10. päivänä 2006

Eduskunnan kirjaston hallituksen puolesta:

Irja Tulonen

*Eduskunnan kirjaston hallituksen
puheenjohtaja*

Tuula H. Laaksovirta

Eduskunnan kirjaston johtaja

Sisältö

1 Kirjaston hallitus	7	6 Kansainvälinen toiminta	21
2 Eduskunnan kirjaston johtajan katsaus toimintaan	8	7 Näyttelyt	22
3 Palvelut	9	8 Henkilöstö	23
4 Kokoelmatyö	15	Liite 1	24
5 Eduskunnan arkisto	18	Liite 2	27
		Liite 3	29

1 Kirjaston hallitus

Kirjaston hallitus vuonna 2005

Kirjaston hallituksen kokoonpano 1.1.–31.12.2005

Jäsenet:

Tulonen, Irja, sairaanhoitaja, kansanedustaja, hallituksen puheenjohtaja

Tuomioja, Erkki, VTT, ekonomi, ulkoministeri, kansanedustaja, hallituksen varapuheenjohtaja

Karvonen, Tatja, KM, opettaja, kansanedustaja, 23.2.2005-

Lintonen, Minna, KM, rehtori, kansanedustaja

Salovaara, Pertti, toimittaja, kansanedustaja

Hartman, Johanna, VTK, tietopalvelupäällikkö

Saarenpää, Ahti, OTT, professori, oikeustieteet

Tiilikainen, Teija, VTT, dosentti, valtiotieteet

Karjalainen, Leena, merkonomi, verkkopalveluamannuensi, 8.2.2005-

Varajäsenet:

Dromberg, Kaarina, markkinointisihteerin, kansanedustaja

Haapoja, Susanna, järjestöagrologi, kansanedustaja

Karhu, Saara, tv-toimittaja, kansanedustaja

Rauhala, Leena, FM, lehtori, kansanedustaja

Urpilainen, Jutta, KM, luokanopettaja, kansanedustaja

Lappalainen, Pertti, YTT

Nuutila, Ari-Matti, OTT, professori

Tyynilä, Markku, OTT, lainsäädäntöneuvos

Erkkilä, Päivi, HuK, informaatikko, 8.2.2005-

Kirjaston hallitus on kokoontunut vuoden aikana 7 kertaa; 16.2.2005, 16.3.2005, 25.5.2005, 21.9.2005, 26.10.2005, 23.11.2005 ja 14.12.2005

2 Eduskunnan kirjaston johtajan katsaus toimintaan

Eduskunnan kirjastolla on avoimet ovet 280 päivänä vuodessa eli noin 2 850 tuntia joka vuosi. Kirjaston ollessa auki tietopalvelujen, neuvonta- ja arkistopalvelujen lisäksi kirjasto tarjoaa tilapalvelut. Tilaa lukemiseen on hyvin, keskittymisrauha on turvattu, eikä aineistosta ole puutetta. Tarjolla on paitsi hengenravintoa myös silmänruokaa. Kirjastossa on kauniit tilat ja usein näytellyitä. Viihtyisyyttä luovat myös taideteokset ja viherkasvit. Tavoitteena on kaikin tavoin hyvä palvelu, jossa pienimmätkin yksityiskohdat tukevat kirjaston tehtävää – tiedonvälitystä eduskuntaan ja eduskunnasta.

Vuonna 2005 uusittiin kirjaston ja arkiston palveluoppaat. Hyvän palveluoppaan tekeminen asiakkaan näkökulmasta on yllättävän vaikeaa. Eduskunnan kirjaston hallituksella on tärkeä rooli asiakkaiden näkemysten esiintuojana ja valvojana. Henkilökunnan viestintäkoulutus on useiden vuosien ajan ollut koulutuksen painoalue. On tärkeää osata kertoa uusista ja vanhoista tiedonsaannin mahdollisuuksista hyvin ja kiinnostavasti. Nykyisin tämä on osattava tehdä myös englanniksi.

Verkon kautta kirjasto on auki 365 päivää vuodessa 24 tuntia vuorokaudessa. Myös näistä palveluista, tiedonsaannin uusista mahdollisuuksista on osattava viestiä. Kirjasto on kertomusvuonna panostanut paljon verkkopalvelujen kehittämiseen. Verkkopalveluhankkeet ovat yhteisyrityksiä kuten eduskunnan julkisten verkkosivujen uudistamishanke. Eduskuntatiedotuksen johdolla koko tieto- ja viestintäyksikkö on yhdessä muun eduskunnan kanslian kanssa etsinyt ja

rakentanut eduskunnan uutta julkista verkkopalvelua. Yhteistyö on sujunut hyvin ja verkkopalvelujen kehitys asiakaslähtöisyyteen tulee olemaan huima. Kirjaston omat, tulevat palvelusivut seuraavat yhteisesti vallittua linjaa.

Kirjasto- ja arkistotyön jännittävimmät hetket koetaan usein menneen ajan ja nykyajan leikkauskohdissa. Tällainen hetki Eduskunnan kirjastossa oli, kun kokoelmasta löytyi sattumalta Suomen sotavuosia käsittelevän kirjan oikovedos, joka lukuisien asiantuntijoiden mielestä vaikutti Risto Rytin kirjoittamalta. Rytin muistelmat sotavuosilta ovat kadonneet, joten löytö olisi ollut todellinen sensaatio. Aloitettiin perusteelliset tutkimukset. Selvisi, että kysymyksessä oli käsikirjoitus, joka toimitettiin Yhdysvaltoihin vuoden 1945 lopulla. Kolumbian yliopiston historianprofessori John H. Wuorinen käänsi käsikirjoituksen suomesta englanniksi ja julkaisi sen vuonna 1948 nimellä *Finland and World War II*. Esipuheessa Wuorinen ilmoittaa, että hänelle toimitettu käsikirjoitus oli anonymi, mutta sen kirjoittajan on täytynyt olla Suomessa huomattavassa asemassa vuosina 1939–1944. Lisäksi hänen mielestään on ollut todennäköistä, että käsikirjoituksen tekemiseen on osallistunut myös muita. Suomeksi käsikirjoitusta ei koskaan ole julkaistu. Löydös ei ollut sensaatio, mutta se lisää ymmärrystä Rytin toiminnasta sodan aikana.

Tarina kuvaa hyvin kirjaston perimmäistä roolia ja tehtävää: tarjoamme harvoin sensaatioita, mutta todellista ymmärrystä kykenemme lisäämään.

3 Palvelut

Lainaus 31.12.2005	31 194 lainaa, joista
kotilainoina	20 114
lukusalilainoina.....	2 165
kaukolainoina	2 840
elektronisina dokumentteina välitettiin ...	6 075
Tiedonhakuja.....	4 871 toimeksiantoa
Tiedonhallinnankoulutusta.....	1 386 henkilölle
Tiedonhallintakoulutusta yhteensä	156 tuntia
joista eduskunnalle.....	30 tuntia
Kirjaston yleisesittelyjä	68 tilaisuutta
Aukiolotunteja viikossa	57 tuntia
aukiolopäiviä vuodessa.....	280 päivää

Lainaus kirjaston kokoelmista on säilynyt edellisvuosien tasolla. Pitkäaikaistarkastelussa lainaustilastot notkahtavat vuonna 1999. Notkahduksen jälkeen lainauksen taso tuntuu vakiintuneen yli 30 000 lainan vuositasolle. Uusinnat mukaan laskien lainausta- pahtumia on vuodessa noin 90 000.

Uusia kirjastokortteja asiakkaille tehdään vuosittain noin 1 100. Kirjaston kokonaislainaajamäärä oli kertomusvuonna 24 344; aktiivilainaaja on tästä määrästä kunakin vuonna noin 10 % (vuonna 2005 tämä määrä oli 2 594). Kirjastossa käytössä olevan automaattisen laskurin mukaan kirjastokäyntejä tehtiin 140 000. Kävijämäärä kertoo kirjaston tarjoamien resurssien sekä neuvonta- ja tietopalveluiden aktiivisesta paikalliskäytöstä. Paikalliskäytössä olevia resursseja ovat muun muassa hakuteokset, aikakauslehdet, lukusali ja erilaiset tekniset apuvälineet (kuten mikrofilmien lukulaitteet, asiakastietokoneet ja -tulostimet).

Kaukopalvelun keskeisin asiakasryhmä ovat kansanedustajat, heidän avustajansa sekä eduskunnan virkamiehet. Tilaavaan kaukopalveluun tulleista 1 686 toimeksiantosta 84 % oli näiden ryhmien tekemiä. Vuonna 2004 vastaava suhdeluku oli 78 %.

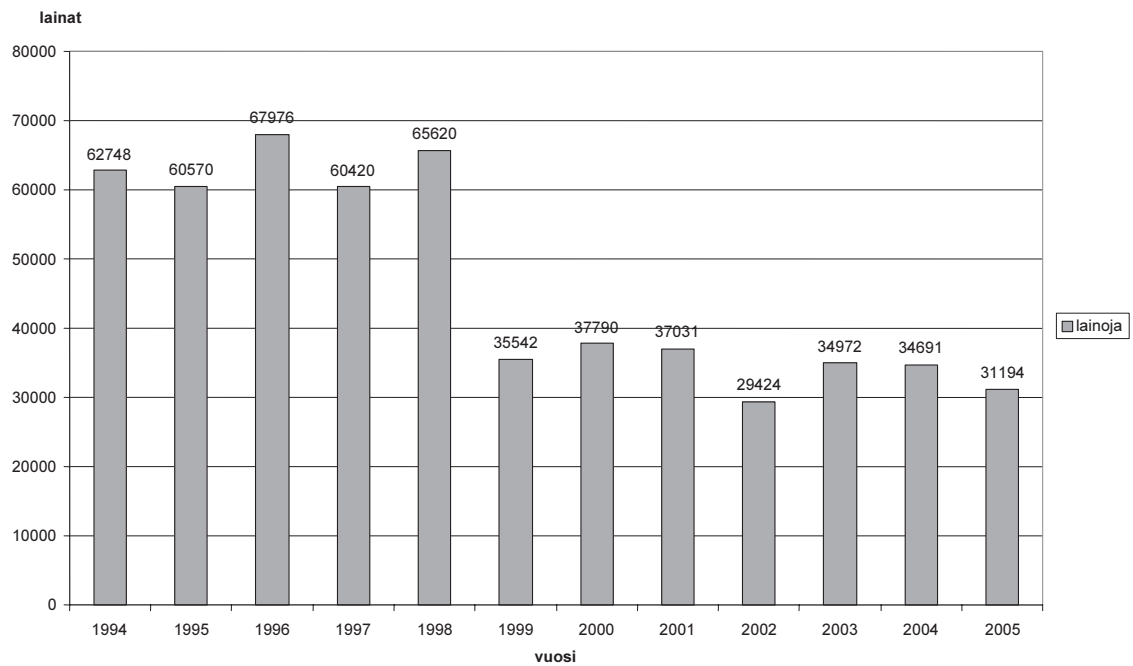
Ulkomaisia kaukolainatiloituksia tehtiin 528 ja ulkomaille lähetettiin kirjastosta 85 kaukolainaa. Muista kirjastoista tuli 1 757 toimeksiantoa. Kertomusvuonna tehtiin yhteensä 3 443 tilastoitua kaukopalvelutehtävää.

Eduskunnan kirjaston käyttösäännöt uusittiin ja ne astuivat voimaan maaliskuussa. Käyttösäännöt kumosivat vuonna 1992 annetut kirjaston järjestyssäännöt. Uudet käyttösäännöt käännettiin vuoden aikana ruotsiksi ja englanniksi. Vuoden 2005 alussa käyttöön tulleiden tutkijainsalin käyttösääntöjen ruotsin- ja englanninkieliset versiot valmistuivat kertomusvuoden keväällä.

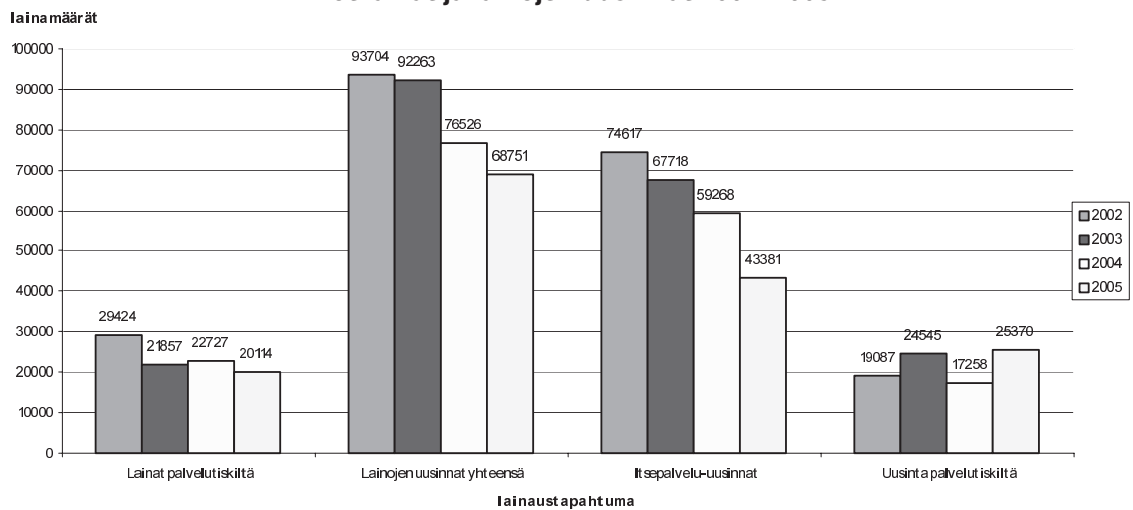
Kirjaston tutkijainsalissa on yksitoista tutkijanpaikkaa vähintään lisensiaattitasoisen tutkimustyön tekemiseen. Toukokuussa järjestettiin tutkijainsalissa työskentelevien tutkijoiden kanssa yleisötilaisuus, jossa esiintyi kolme tutkijainsalissa työskentelevää tutkijaa. Tutkijat kertoivat eri vaiheissa olevista väitöskirjaprojekteistaan ja niiden alustavista tuloksista.

Kirjaston palveluoppas valmistui kesäkuussa. Palveluoppaasta etenkin kirjaston uudet asiakkaat saavat tarvitsemaansa tietoa kirjaston palveluperiaatteista ja -käytännöistä. Kirjaston palveluoppaiden käännystyö

Lainat 1994–2005

Kotilainat ja lainojen uusinnat 2002–2005

ruotsin- ja englanninkielisten versioiden aikaansaamiseksi käynnistyi loppuvuodesta.

Kirjaston Selma-kokoelmatietokannan versionvaihdos tehtiin elokuussa. Versionvaihdon jälkeen kirjastoon tilattiin kokoelmatietokannan asiakaspalvelutoimintoja ja niihin liittyviä tietokantamäärittäjä- ja työpäivän mittainen koulutus, jonka puolelta neuvonta- ja lainaustehtävissä työskentelevistä suoritti joulukuussa. Toisen ryhmän koulutus siirtyi vuodelle 2006.

Kertomusvuonna järjestettiin myös kahdentoista tunnin mittainen asiakaspalveluenglannin koulutus pienryhmissä, joihin kaikki neuvonta- ja lainaustehtävissä työskentelevät vuorollaan osallistuivat.

Kirjaston asiakastietokoneiden ja -verkkojen kehittämislinjaukset hyväksyttiin kirjaston hallituksen kokouksessa toukokuussa. Tämän jälkeen laadittiin projektisuunnitelma linjauksen toteuttamiseksi. Yhteisprojekti eduskunnan tietohallinnon ja kirjaston kesken käynnistyi loppuvuodesta 2005, ja linjauksen tekninen toteutustyö siirtyi vuodelle 2006. Erityishuomiota linjauksessa on kiinnitetty painettujen ja elektronisten kirjastoaineistojen sujuvaan yhteiskäyttöön sekä siihen, että asiakkailta olisi entistä paremmat ja joustavammat mahdollisuudet hyödyntää tietotekniikkaa tiedonhaussa ja tiedon jatkojalostuksessa.

Myös kirjaston ja arkiston laajojen mikrofilmi- ja mikrokorttikokoelmien käyttömahdollisuudet kohentuivat kertomusvuonna. Huhtikuussa hankittiin Kodak dsv e 300-merkkinen mikrofilmi- ja -korttien luku- ja tulostuslaite, jonka itsenäiskäyttöä helpottamaan laadittiin seikkaperäinen käyttöopas. Myös kotimaisten sanomalehtien mikrokortit järjestettiin uudelleen siten, että niiden haku varastosta on entistä helpompaa ja nopeampaa.

Toukokuussa käynnistyi kuittiarkistoprojekti, jossa selkeytetään kirjaston jo käytöstä

poistuneiden kuittilainarekistereiden, kirjaston fyysisen kokoelman sekä Selma-tietokannan välisiä suhteita. Projektin tarkoitus on parantaa asiakaspalvelua saattamalla kokoelmatietokannan ilmaisemat teosten saatavuustiedot kaikilta osin ajan tasalle. Suuritoiminen ja toisinaan pitkällisiäkin selvittelyjä edellyttänyt projekti eteni hyvin kertomusvuonna, mutta sen viimeistely siirtyi vuodelle 2006.

Kirjasto osallistui valtakunnalliseen Suomi verkossa -kampanjaan järjestämällä marraskuussa verkkopalveluja koskevan teeman ja koulutuspäivän. Koulutukseen liittyviä tilaisuuksia oli päivän aikana sekä eduskunnan kansalaisinfossa että kirjastossa. Asiakkaat saivat tietoisuutta eduskunnan ja sen kirjaston verkkosivujen sekä valtiopäiväasiakirjojen käytöstä, eduskuntatyötä ja kansanedustajia koskevan tiedon hakemisesta sekä e-kirjoista. Teemapäivän yhteydessä kirjasto otti käyttöön lainattavia oikeus- ja yhteiskuntatieteellisiä e-kirjoja sisältävän kokoelman.

Asiakastiedote ilmestyi kolme kertaa vuonna 2005. Tiedotteissa välitettiin kirjaston palveluihin liittyvää ajankohtaistietoa. Erityishuomiota kertomusvuonna kiinnitettiin arkistoon, jonka palveluja esiteltiin toukokuun asiakastiedotteessa.

Kirjaston verkkosivuilla kävijöiden määrä lisääntyi edelleen. Vuonna 2005 kävijöitä verkkosivuilla oli noin 285 000, lisäys vuoden 2004 verrattuna oli 45 000. Tiedonhakuimeksiantojen kappalemäärä laski yhä jonkin verran edellisvuodesta, mutta hakuihin käytetty aika ei vähentynyt samassa suhteessa, sillä tietopalvelun puoleen kääntyy silloin, kun ei itse löydetä tai osata hakea tietoa verkosta tai painetuista lähteistä. Siitä huolimatta, että tietoa etsitään yhä enemmän verkon kautta, myös painettuja julkaisuja kysytään edelleen, esimerkiksi ennen vuotta 1991 julkaistuja valtiopäiväasiakirjoja, vanhempaa lainsäädäntöaineis-

toa ja kansainvälisten järjestöjen dokumentteja. Tiedonlähteiden käyttöön liittyvien opastuskysymysten lisääntyminen kuvaa verkon itsepalvelukäytön kasvua.

Kirjaston kokoelmiin otettava aineisto, myös sähköiset julkaisut, asiasanoitetaan ja luokitetaan kirjaston omalla asiasanastolla. Eks-asiasanasto on Eduskunnan kirjaston itse ylläpitämä suomenkielinen, koti- ja ulkomaisen kirjallisuuden sisällönkuvailuun ja tiedonhakuun asiasanojen avulla tarkoitettu valvottu asiasanasto. Asiasanasto on verkossa asiakkaiden käytössä ja sen kautta on mahdollisuus tehdä aiheenmukaisia hakuja kirjaston kokoelmätietokannasta Selmasta. Vieraskielisiä asiakkaita varten asiasanastolla on myös ruotsin- ja englanninkielinen käyttöliittymä.

Eduskunnan henkilökunnalle järjestettiin edelleen verkkotiedonlähteiden koulutusta. Vuonna 2005 järjestettiin 11 koulutustilaisuutta ja niihin osallistui yhteensä 126 eduskunnan virkamiestä ja kansanedustajaa.

Kaikille avoin asiakaskoulutus jatkui joka kuukauden 1. ja 3. tiistai aiempien vuosien tapaan. Osallistujamäärä kasvoi edellisvuodesta, 11 tilaisuuteen osallistui yhteensä 165 henkeä. Kirjaston henkilökunta antoi koulutusta myös lukuisissa muiden järjestämissä tilaisuuksissa kirjaston aihealueiden tiedonlähteistä, mm. pääkaupunkiseudun lakimiehille ja yleisille kirjastoille. Yhteensä kirjaston henkilökunta tarjosi koulutusta tiedonlähteiden käytöstä 75 tilaisuudessa, osassa näistä ruotsiksi. Lisäksi kirjaston palveluista kerrottiin 68:lle kirjastossa vierailleelle ryhmälle. Kirjaston tiedonhallinnan koulutukseen osallistui vuonna 2005 kaikkiaan 1 386 henkilöä, joka oli viitisenkymmentä enemmän kuin edellisenä vuotena.

Päivikki Karhulan tekemän selvityksen pohjalta Eduskunnan kirjaston verkkopalvelustrategia 2003–2004 asiakaskäyttöön tarjottavia kirjaston verkkopalveluja kehitettiin edelleen. Kirjaston kotisivuille li-

sättiin oppaat mm. Euroopan neuvoston ja Yhdistyneiden kansakuntien tiedonlähteistä sekä päivitettiin Belgian, Itävallan, Ranskan, Saksan liittotasavallan, Sveitsin, USA:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan lakitiedonlähteopmaat. Oppaissa on kerrottu lyhyesti, mitä keskeisiä säädöksiin liittyviä julkaisuja Eduskunnan kirjastossa on. Asiakaskäytössä olevia elektronisia aineistoja entistä havainnollisemmin esittelevä www-sivu valmistui kirjaston kotisivuille.

Niistä verkkojulkaisuista, joiden käyttöä seurattiin, käytettiin eniten NetMot-sanakirjastoa, josta tehtiin hakuja 81 413 kertaa, Oxford English dictionary -sanakirjasta 396 kertaa, Mediarkivet-tietokannasta 115 ja WSOY:n Yritys- ja juridiikkaonline -tietokannastoista 474 hakua. Encyclopedia Britannica online -julkaisusta tulostettiin 265 artikkelia.

Vuonna 1994 perustettu EU-tiimi yhdistettiin tietopalvelutiimiin. Katsottiin, että EU-asiat ovat osa tietoa, joka kaikkien tietopalvelupäivystäjien on hallittava. EU-tiimi perustettiin aikanaan lisäämään EU-asioiden tuntemusta kirjastossa ennen Suomen liittymistä Euroopan unioniin. Tiimin jäsenet päivystivät kirjaston EU-tietopalvelupisteessä. Erillinen EU-tietopalvelu oli lopetettu jo aiemmin.

Jotta kirjaston palveluja, kokoelmia ja tiloja voitaisiin suunnitella entistä paremmin asiakkaita palveleviksi, perustettiin työryhmä laatimaan kirjaston käyttäjäkyselyä. Tarkoituksena on, että kysely tehdään vuodesta 2006 alkaen vuosittain.

Kertomusvuonna käynnistettiin kirjaston vastuulla olevien yksikamarisen eduskunnan 100-vuotisjuhliin liittyvien aineistojen tuottaminen. Vuoden 2005 aikana niistä valmistuivat jo Mentori menneisyydestä, ensimmäisten valtiopäivien 1907–1908 asiakirjojen digitointi sekä yleisille kirjastoille ja kouluille koottu eduskuntamateriaalipaketti juhlavuotta varten.

Mentori menneisyydestä -projektissa tuotettiin verkkoaineisto parlamenttikerhojen työskentelyn tueksi. Mentorina menneisyydestä toimii ensimmäisen yksikamarisen eduskunnan edustaja, jonka elämään ja työhön voi tutustua esim. valtiopäivätoimista ja kansanedustajien kirjallisesta tuotannosta kootun luettelon avulla. Tässä yhteydessä vuosien 1907–1908 valtiopäivien asiakirjat digitoitiin ja ne ovat eduskunnan internet-sivuilla kaikkien saatavilla.

Valtioneuvoston tietopalvelut (Valtipa)-yhteistyö jatkui edelleen monimuotoisena eri työryhmissä. Tietopalvelu osallistui säädösvalmistelun tietotuki-hankkeeseen mm. suorittamalla laajoja selvityksiä eri maiden säädöksistä ja säädösvalmistelusta. Asiakashaastatteluin pyrittiin kehittämään näitä palveluita edelleen. Valtipa-yhteistyönä käynnistyi myös selvitystyö kansainvälisen tiedon saattamisesta paremmin käytettäväksi valtioneuvostossa ja eduskunnassa.

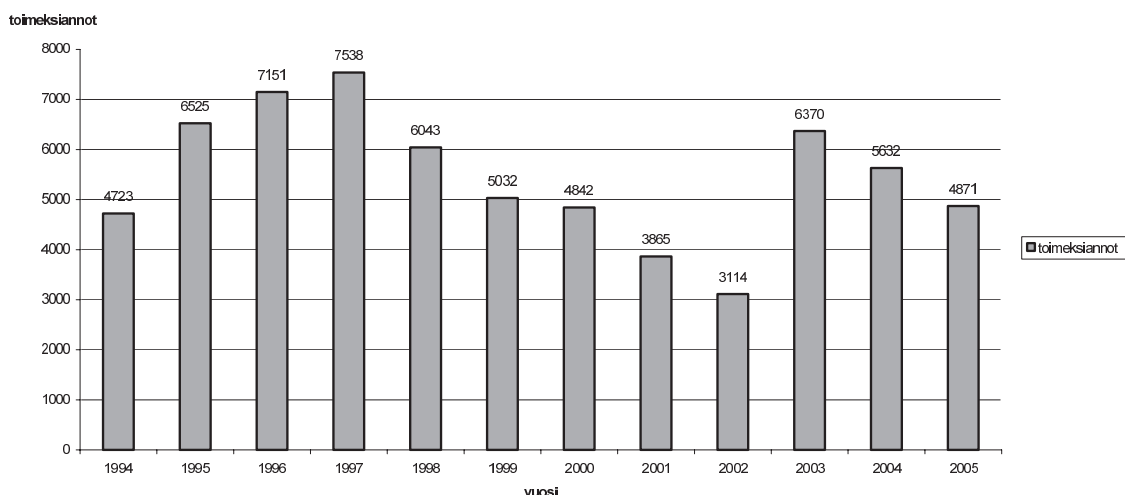
Yhteistyö tieto- ja viestintäyksikön muiden toimistojen kanssa oli aktiivista. Kirjasto ja eduskuntatiedotus vastasivat yhdessä kansalaisinfon toiminnasta ja eduskunnan osallistumisesta huhtikuussa Vaasan yleis-

messuille. Kertomusvuonna valmistuivat uudet messuosastolla käytettävät rakenteet. Kirjasto osallistui aktiivisesti myös eduskuntatiedotuksen vetämään eduskunnan julkisten www-sivujen uudistamishankkeeseen.

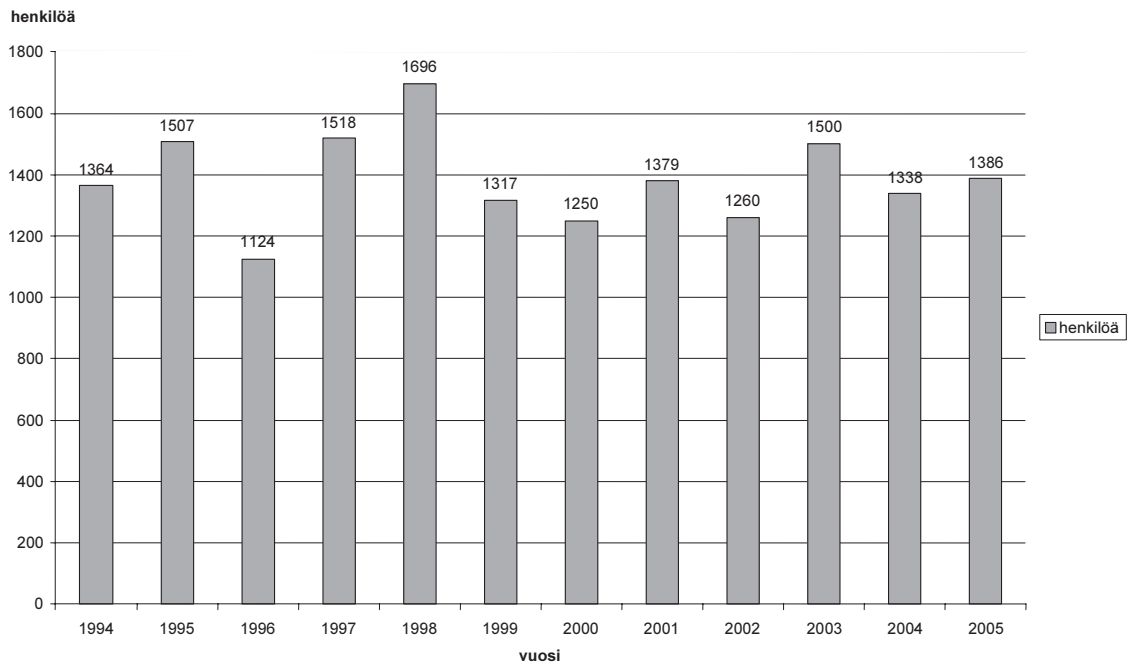
Kirjaston ja sisäisen tietopalvelun yhteistyönä eduskunnan henkilökunnalle on järjestetty säännöllistä verkkotiedonlähteiden käyttökoulutusta 1990-luvun lopulta alkaen. Tiedonlähdekoulutus on osoittautunut tarpeelliseksi ja koulutussarjan voidaan arvioida edelleen olevan pääpiirteissään eduskunta-asiakkaiden tarpeiden mukainen. Koska koulutusta on järjestetty jo vuosien ajan, katsottiin tarpeelliseksi arvioida sitä työryhmässä, jonka raportti valmistui vuoden lopulla. Työryhmän käsityksen mukaan nykyisessä koulutustarjonnassa ei ollut suuria muutostarpeita, mutta pienempiä kehittämistarpeita löytyi runsaasti. Niiden pohjalta työryhmä kokosi ehdotukset raporttiin.

Kirjasto osallistui lokakuussa omalla osastollaan Lakimiesmessuille ja esitteli messuilla maksuttomia verkkotuotteitaan, jotka ovat hyviä perustyökaluja juridisen tiedon hankintaan.

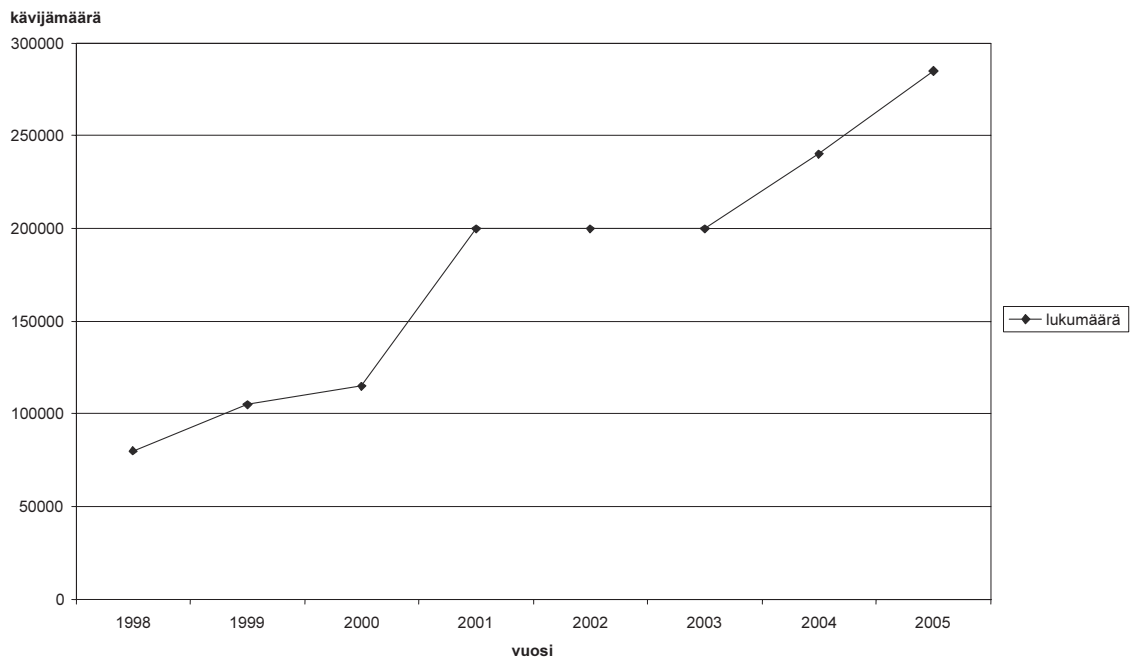
Tiedonhauet 1994–2005

Tiedonhallinnan koulutus 1994–2005

Kirjaston www-sivujen kävijämäärät 1998–2005

4 Kokoelmatyö

Kokoelmat 31.12.2005:	
painetut monografiat.....	334 000 nid.
monografianimekkeitä	312 000 nimekettä
painetut kausijulkaisut	n. 209 000 nid./vsk.
mikromuotoinen aineisto	n. 120 000 korttia
Jatkuvasti saapuvia aikakaus- ja sanomalehtiä	3 200 nimekettä
joista ostettuja.....	700 nimekettä
joista elektronisia kausijulkaisuja.....	2 200 nimekettä
Kartunta vuonna 2005:	
painetut monografiat	5 166 nid.
joista ostettuja.....	1 865 nid.
painetut kausijulkaisut.....	4 708 vsk.
joista ostettuja.....	2 352 vsk.
Poistot vuonna 2005:	
painetut monografiat.....	1 176 nid.
painetut kausijulkaisut	1 783 vsk.
Aineiston hankintaan käytetty.....	607 000 euroa

Kokoelmien kartunta laski edellisvuoteen verrattuna monografioiden osalta hiukan mutta pysyi kausijulkaisujen kohdalla samansuuruisena. Ostetun aineiston osuus pieneni hiukan molemmissa aineistoryhmissä.

Merkittävän osan painetuista aineistoistaan kirjasto saa aikaisempaan tapaan vapaakappaleina, lahjoituksina, tallekirjasto-oikeuden tai vaihtosuhteen perusteella. Kotimaisen kirjallisuuden osalta Helsingin yliopiston kirjasto on valinnut kirjastolle vapaakappaleista oikeus- ja yhteiskuntatieteellistä kirjallisuutta, ja ministeriöt ja valtion virastot ja laitokset toimittavat virallisjulkaisuaineistoa. Ulkomaisen aineiston osalta kokoelmiin saadaan tallekirjasto-oikeuden perusteella Euroopan unionin, YK:n ja sen erityisjärjestöjen sekä WTO:n OECD:n, ETYJ:n ja ADB:n julkaisuja, ja vaihtosuhteen perusteella mm. ulkomaisia säädös- ja valtiopäiväaineistoja. Yhteistyö kansainvä-

listen järjestöjen ja muiden yhteistyökumppanien kanssa on sujunut erinomaisesti. Aineistolahjoituksia kirjasto sai ylikirjastonhoitaja Henrik Schaumanin jäämistöstä ja Jörn Donnerin kokoelmasta. Kertomusvuonna tarkistettiin myös Risto Ryti -lahjoituskokoelman luettelointitiedot.

Eduskuntatyössä tarvittavaa elektronista aineistoa on arvioitu yhdessä sisäisen tietopalvelun kanssa. Hankinnoissa on tehty yhteistyötä Helsingin yliopiston kirjaston Kansallisen elektronisen kirjaston (FinELib) ja valtioneuvostojen tietopalvelujen (Valtipa) kanssa. Kertomusvuonna aineistoon lisättiin ruotsalaisia päivä- ja ammattilehtiä sisältävä Medie-arkivet -tietokanta. Elektronisia kausijulkaisuja kirjaston asiakkaiden käytettävissä on kertomusvuonna ollut tietokantojen kautta n. 2 200. Kirjaston kokoelmiin liitettiin myös sähköisiä kirjoja, jotka ovat asiakkaiden käytettävissä kirjaston yleisötiloissa olevilla päätteillä.

Kokoelmien evaluointi ja karsinta jatkui kertomusvuonna kausijulkaisuihin painotuneena. Varastossa olevien kausijulkaisujen tarpeellisuutta asiakaskunnalle arvioitiin tarkoin, jotta avokokoelmasta varastoon siirrettävälle uudemmalle aineistolle saatiin tilaa. Poistetulla aineistolla täydennettiin Varastokirjaston kokoelmia.

Kirjaston Selma-tietokannassa oleva tietueiden määrä kasvoi n. 337 000:een. Monografioiden ja kausijulkaisujen lisäksi kirjastotietokantaan luuteloitiin 1 155 pääasiassa kotimaista oikeudellista aikakauslehti- ja monografia -artikkelia. Tietueiden kopio- luuteloitinta on pystytty hyödyntämään erityisesti vanhemman aineiston luuteloinnissa, mutta ns. uutuusluuteloinnissa (julkaisut ilmestyneet vuosina 2002–2005) kirjaston luuteloijat tekivät alkuperäisluuteloinnin hiukan yli 60 %:iin tietueista. Kirjaston omaa alkuperäisluuteloitinta tarvitaan erityisesti luuteloitaessa artikkeleita, koti- ja ulkomaisia virallisjulkaisuja, Euroopan unionin ja kansainvälisten järjestöjen julkaisuja sekä

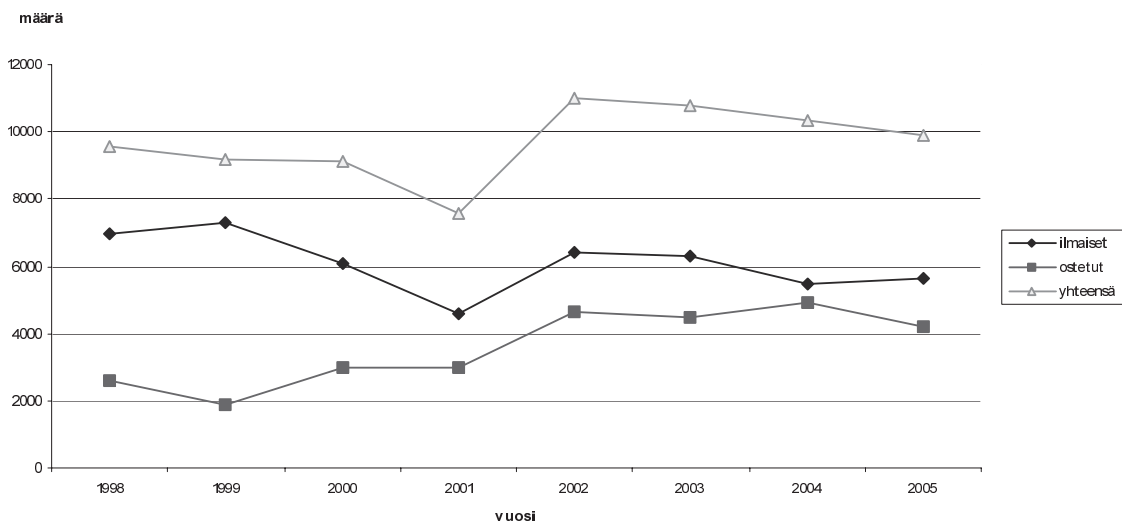
ulkomaista oikeustieteellistä kirjallisuutta. Kirjaston kokoelmiin otettu aineisto asiansanoitettiin ja luokitettiin kirjaston omalla asiansanastolla ja luokituksella.

Kirjaston Elki-linkkitietokantaan valittujen, laadukkaiden oikeuden, politiikan ja hallinnon aloilta olevien tiedonlähteiden määrä oli kertomusvuoden lopussa 3 369.

Virkamiesten ja valiokuntien käsikirjastoisiin hankittiin 1 216 nidettä. Käsikirjastoista palautunutta ja kansanedustajien työhuoneistaan poistamaa aineistoa liitettiin kirjaston kokoelmiin, lähetettiin Varastokirjastoon tai tarjottiin kirjaston asiakkaille poistettujen kirjojen ohella.

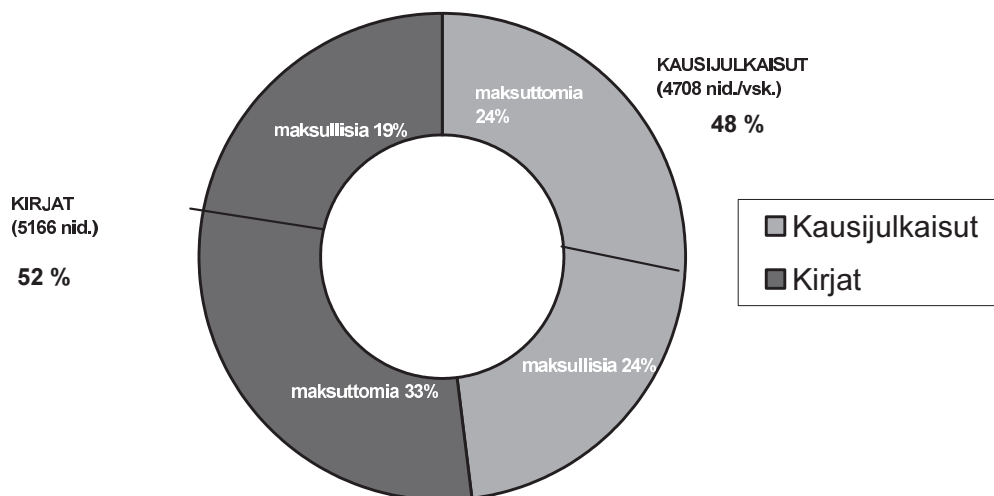
Kirjaston sitomo on huolehtinut käytössä kärsineiden julkaisujen kunnostamisesta. Aikakauslehdistä on vain tärkeimmät kotimaiset sidottu, muuten aineisto on kotoletoitettu. Sidottujen valtiopäiväasiakirjojen varastosta, jonka järjestys tarkistettiin, jaettiin niteitä kansanedustajille, valiokunnille ja eduskunnan virkamiehille sekä kirjaston kanssa vaihtosuhteissa oleville kirjastoille.

Kokoelmien kartunta 1998–2005

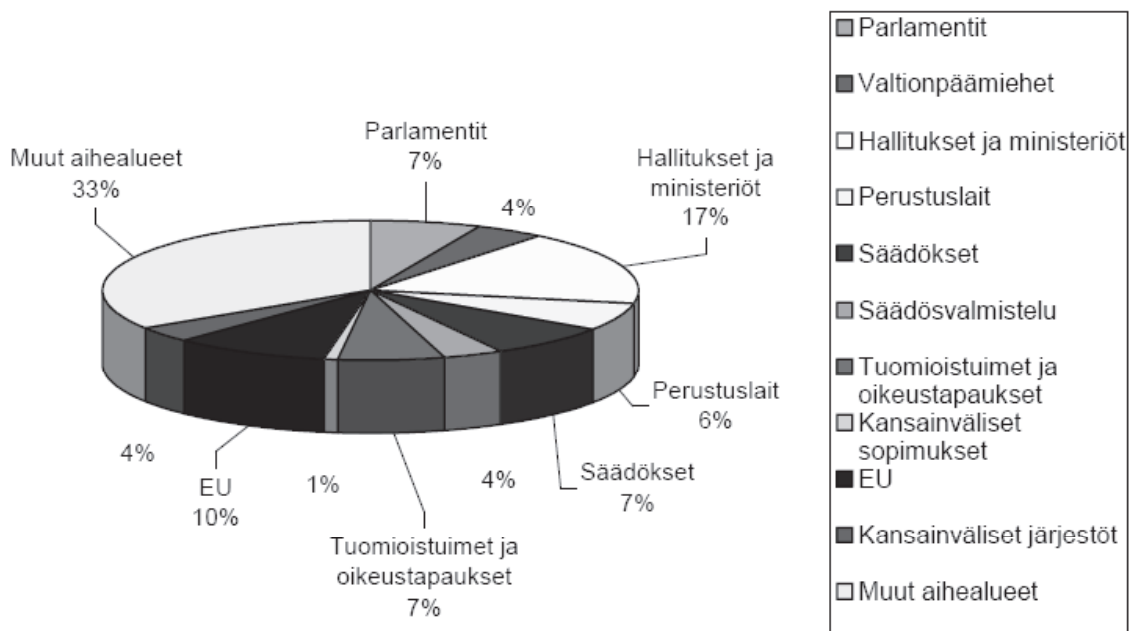
Julkaisujen hankinta 2005

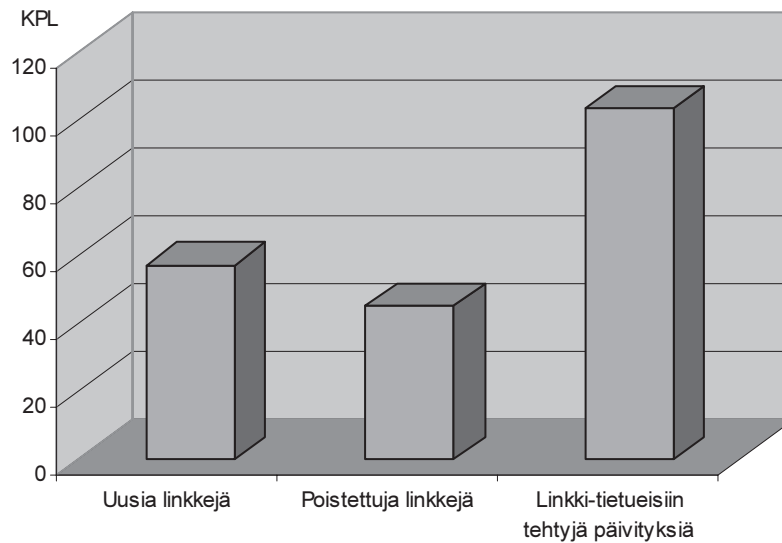
(yhteensä 9 874 nid./vsk.)

ELKIn linkkien jakauma

ELKIn linkkien määrä 3 369 kpl 31.12.2005

ELKI-linkkitietokannan ylläpito vuonna 2005

5 Eduskunnan arkisto

Arkistolainat.....	212 käyttökertaa
Annetut kopiot yhteensä.....	5 380 kpl
näistä eduskunnalle.....	3 079 kpl
eduskunnan ulkopuolisille.....	2 301 kpl
Arkistosiirrot	276 yksikköä
Mikrokuvautettu aineisto	
tallefilmit.....	334 korttia
käyttöfilmit	366 korttia
kopiot vaihtokirjastoille	–
skannatut sivut.....	28 963 sivua
Arkiston tiedonhaut.....	212 toimeksiantoa
Arkistoon liittyvä ohjaus ja neuvonta	122 toimenpidettä
Kuvalainat yhteensä.....	1 176 kpl
Digitaalikuvat	
sisäiset.....	695 kpl
ulkoiset.....	452 kpl
Diat / kuvat / printit	
sisäiset.....	29 kpl
ulkoiset	–
Valokuvaan liittyvät neuvontatehtävät	113 kpl

Eduskunnan juhluvuosien 2006–2007 hankkeiden tukeminen sävytti vahvasti arkiston työtä vuonna 2005 sekä asiakirja- että valokuva-aineiston osalta. Tilastoluvut eivät pystykään täysin kuvaamaan juhlahankkeisiin käytettyä työpanosta. Juhlahankkeiden tietopalvelutehtävien rinnalla arkisto sai runsaasti kokemusta mikrofilmi- ja paperiasiakirjojen digitoinnista, kun Mentori menneisyydestä -hankkeen yhteydessä digitoitiin suurin osa vuosien 1907–1908 valtiopäiväasiakirjoista ja kun vuosien 1907–2006 valtiopäivien avajaisissa pidetyistä puheista koottiin painettavaa ja sähköistä julkaisua. Digitoitihankkeita ja niihin liittyviä hakemistoratkaisuja vietiin eteenpäin laajalla yhteistyöllä ja kirjaston henkilökunnan lisäksi mukana olivat hallinto-osaston tietohallintotoimisto, Kerhokeskus – koulutyön tuki ry., Helsingin yliopiston mikrokuvaus- ja konservointilaitos ja Yliopistopaino.

Valokuva-arkiston hallintajärjestelmän tarvemäärittely valmistui helmikuussa ja järjestelmän hankintaa alettiin suunnitella osana isompaa kuva-aineistokokonaisuutta varten hahmoteltua hallintajärjestelmää. Kertomusvuonna valmistui uusi eduskunnan arkiston palveluopas ja vuoden lopulla aloitettiin sen kääntäminen ruotsiksi ja englanniksi. Eduskunnan arkisto antoi helmikuussa valtionalouden tarkastusviraston atk-diaarin arkistotulosteista lausuntonsa ja konsultoi muutenkin virastoa arkistonmuodostussuunnitelman tarkistamistyössä. Lisäksi oikeusasiamiehen kanslia, eduskunnan työterveysasema ja hallinto-osaston tilitoimisto kysyivät asiakirjahallinnollisia neuvoja arkistolta. Myös valiokunta-asiakirjojen vireillä ollut arkistointiohjeen tämentäminen valmistui.

Arkistotiimi perustettiin vuoden alussa ja se kokoontui kevät- ja syyskaudella kerran kuukaudessa. Tiimin perustamisella pyrittiin varmistamaan kasvaneen arkistotyövoiman

yhteistyön sujuminen ja riittävä tiedonkulku. Keskusarkistoon saatiin vuoden lopulla kaksi verkkoyhteydessä olevaa tietokonetta, jotka nopeuttavat tiedonhakua arkistoista.

Keskusarkistoon tehtiin vuoden kuluessa 63 asiakirjasiirtoa, jotka kasvattivat arkistoa 18,5 hyllymetrillä tai 276 yksiköllä. Edellisvuoteen verrattuna luovutettujen yksiköiden lukumäärä laski suhteellisen vähän, mutta hyllymetreissä siirtomäärä melkein puolittui. Normaaliin tapaan eniten siirrettiin valiokunta- ja muita valtiopäiväasiakirjoja, mutta myös erikoiskokoelmat täydentyivät yli sadalla yksiköllä. Erikoiskokoelmiin luovutettiin tavallista enemmän videoita.

Arkiston asiakirjojen käyttö kasvoi noin 20 % ja ulkoiset asiakkaat olivat yhä selvänä enemmistönä. Tietopalvelutoimeksiannot kasvoivat lähes 30 % ja taustalla ovat mitä ilmeisimmin juhluvuosihankkeiden haastavat toimeksiannot. Tähän viittaa myös se, että sisäiset toimeksiannot olivat ulkoisia toimeksiantoja runsaammat. Annettujen kopioiden määrä nousi yli 50 %.

Mikrokuvauksessa kuvattujen korttien määrä lähes puolittui sekä talle- että käyttöfilmikorttien osalta. Perussyinä määrän suureen laskuun oli, että valiokuntien asiakirjaluovutukset keskusarkistoon siirtyivät osin vuodenvaihteen yli ja että suuri valiokunta ei enää siirtänyt eikä kuvauttanut asiakirja-aktejaan. Osaksi supistumiseen vaikutti sekin, että kertomusvuonna kilpailutettiin mikrokuvaus- ja skannauspalvelut. Ratkaisun odottelu tyrehdytti kuvaamista. Valiokunta-asiakirjojen digitointi CD-ROM-levyille toteutui ensimmäisen kerran täysimittaisena, joten digitoitujen sivujen määrä ylsi lähes 30 000:een.

Valokuva-arkistolle kertomusvuosi merkitsi ensimmäistä kokovuotista vakiintuneen toiminnan aikaa. Lisäksi kuva-arkisto toimi vahvistunein henkilöresurssein runsaan puolen vuoden ajan. Paperikuva-arkistoa

saatiin merkittävästi kunnostettua ja digitaalikuvia luetteloitua karkealla tasolla Excel-taulukoihin. Kuva-arkiston resursseja sitoi edelleen osallistuminen kuva-arkiston hallintajärjestelmän suunnitteluun. Kuvainojen määrä kasvoi lähes 40 % ja erityisesti ulkoisten lainojen määrä lisääntyi. Sisäiset kuvainat olivat silti edelleen enemmistönä. Arkisto vastaanotti kuvia 67 CD-levyä, joista 33 levyä oli eduskunnan omaa tuotantoa, 31 ostettua levyä ja 3 skannautettua levyä. Diaariin merkittyjä sopimuksia valokuvien oikeuksista tehtiin vuoden aikana 20 kpl. Vuoden lopussa valokuva-arkistossa oli 12 896 paperikuvaa, 62 769 negatiivia ja diaa sekä 43 485 digikuvaa CD-levyllä. Kaiken kaikkiaan valokuva-arkistossa oli 119 150 erilaista kuvaa.

Arkistolaiset kävivät helmikuussa tutustumassa Mikkelin arkistoihin. Tutustumiskohteina olivat maakunta-arkisto, ammattikorkeakoulu, Elinkeinoelämän Keskusarkisto ja Helsingin yliopiston mikrokuvaus- ja konservointilaitos. Matkan tuloksena saatiin hyvä käsitys ammattikorkeakoulun vetämästä digitaalisen asiakirja-aineiston pitkäaikaissäilytyksen hankkeesta, luotiin perustaa Eduskunnan arkiston tallemikrofilmiin siirrolle maakunta-arkistoon, nähtiin valokuvien hallintaratkaisu Elinkeinoelämän Keskusarkistossa ja selviteltiin mikrokuvaus- ja konservointilaitoksen digitointi- ja mikrokuvausvalmiuksia.

Entiseen tapaan valtioneuvoston arkistohoitajien yhteistyöryhmän jäsenet pitivät kuukausittain kokouksen. Eduskunnan ar-

kiston ja arkistotoimen esittelytilaisuuksia pidettiin vuoden kuluessa 6, mikä merkitsi huomattavaa laskua edellisvuosiin verrattuna.

Veteraanikansanedustajien muistitietoprojekti teki 11 uutta haastattelua. Haastatteluja on yhteensä 293. Uutta nauhoitusta kertyi 92 tuntia ja sitä on yhteismäärältään nyt 1 740 tuntia. Nauhoilta tekstiksi purettiin edelliseltä vuodelta 11 haastattelua ja sivuja niistä kertyi 2 365. Kokonaissivumäärä oli vuoden 2005 lopussa 42 680 sivua.

Perustyö kaikkien valmistuneiden erillisten haastattelujen CD-ROM -levyjen tuottamista varten saatiin vuoden loppuun mennessä korjaten tarkistetuksi. Haastatteluaineistojen peruseruukokoelmasta valtaosa kansioitiin. Haastatteluja työstettiin Muistitietoarkistokappaleiksi ja aikaisempien vuosien tapaan lähetettiin pyynnöstä haastatelluille kansitetut tekstiversiokappaleet.

Norjan parlamentin neuvontapalvelua informoitiin sen pyynnöstä Veteraanikansanedustajien muistitietoprojektin tekemästä työstä Suomessa. Samoin esitettiin Ruotsin parlamentin arkistohoitajille kokonaiskatsaus projektin työstä syyskaudella.

Eduskunnan 100-vuotishistorian tekijöiden tutkimuskäyttöön tuotimme kaksi haastattelujen kooste - CD -levyä.

Teimme katsauksen Veteraanikansanedustajien muistitietotyö on osa eduskunnan 100-vuotishistoriaa vuonna 2006 julkaistavaan Miten eduskunta toimii -teokseen, jossa keskeisenä lähdemateriaalina on käytetty projektimme haastatteluja.

6 Kansainvälinen toiminta

Eduskunnan kirjaston kansainvälinen toiminta jatkui edelleen vilkkaana vuonna 2005. Kirjastoon kävi tutustumassa vierailijoita ympäri maailmaa. Yksittäisiä vierailijoita kävi Ruotsista, Saksasta, Unkarista Venäjältä, Australiasta, Kanadasta ja Thaimaasta. Eduskunnan kirjastoa esiteltiin myös kroatialaisille vieraille. Korean parlamentista kävi elokuussa ryhmä tutustumassa Tieto- ja viestintäyksikköön. Syyskuussa Viron parlamentista kävi neljä henkilöä perehtymässä Eduskunnan kirjaston kansainvälisten järjestöjen ja Euroopan unionin julkaisujen kokoelmiin ja niiden hoitoon. Syyskuussa kirjastoa esiteltiin pohjoismaisten rautatiekirjastojen väelle. Lokakuussa Kansainvälisen oikeustieteellisen tutkimuksen arviointipaneelille esiteltiin Eduskunnan kirjaston palveluja.

Vuoden 2005 pohjoismaisten parlamenttikirjastojen kokouksen järjestelyistä vastasi Eduskunnan kirjasto. Kokouksen teemana oli *Bästa praxis i servicen till parlamentet – Parhaat palvelut eduskunnalle*. Kaksipäiväisessä kokouksessa oli osallistujia yhteensä 15 henkilöä kaikista Pohjoismaista.

Arkistossa kansainvälinen vuorovaikutus aktivoitui pienen suvantojakson jälkeen, kun Ruotsin valtiopäiväarkiston kaksi virkailijaa vierailivat arkistossa joulukuun alussa. Kansainvälistä yhteydenpitoa hoidettiin lisäksi kirjeitse ja sähköpostin välityksellä.

Saksalainen kirjastoalan opiskelija Fachhochschule Potsdamista saapui elokuussa tutustumaan suomalaisen kirjastotyöhön. Hän saapui Suomeen Leonardo da Vinci -stipendillä ja oli harjoittelijana Helsingin kaupunginkirjastossa. Hänen koulutusohjelmaansa kuului myös viikon jakso Eduskunnan kirjastossa.

Kirjaston henkilökunta osallistui aktiivisesti kansainväliseen koulutukseen ja kokouksiin sekä kotimaassa että ulkomailla.

Huhtikuussa kirjastosta ja eduskuntatiedotuksesta kaksi henkilöä vieraili Brysselissä perehtymässä Suomen EU-puheenjohtajuuskauden valmisteluihin. Kirjastosta oli edustaja Örebrossa toukokuussa järjestetyssä Voyager-kirjastojärjestelmän käyttäjäryhmän kokouksessa European EndUser 2005. Kirjaston johtaja osallistui Latviassa 2.–4.5. 2005 järjestettyyn Nordic-Baltic Library -kokoukseen.

Pohjoismainen ylikirjastonhoitajakokous järjestettiin Reykjavikissa toukokuussa. Vuosittainen tapaaminen keskittyy kunkin maan ajankohtaisiin asioihin kokouksen isäntämaan johdolla.

International Federation of Library Associations, IFLA:n vuosittain järjestämä World Library and Information Congress : 71st IFLA General Conference and Council pidettiin kertomusvuonna Oslolla. Elokuussa pidettävän kokouksen paikka vaihtelee maanosittain. Kokouksen teemana oli *Libraries – a Voyage of Discovery*. Kirjaston johtaja ja johtava tietoasiantuntija osallistuvat IFLA:n prekonferenssiin sisällön suunnittelijoina ja esitelmöitsijöinä. Konferenssi oli nimeltään *The 21st Annual Preconference of Library and Research Services for Parliaments : Knowledge and information for Parliaments – a Premise for Democracy*. Varsinaiseen viisipäiväiseen kokoukseen osallistui kirjastosta neljä henkilöä.

Kaksi IFLA:n satelliittikokouksista pidettiin Järvenpäässä ennen Oslon kokouksen alkua. Kokouksen teemoina olivat *The Physical Library and Beyond : Library as Place and the Library in Cyperspace* ja *Bibliotheca Universalis – how to Organise Chaos?* Molemmissa seminaareissa sekä luennoitsijat että osallistujat olivat useasta eri maasta. Eduskunnan kirjastosta osallistuttiin kokouksiin monen henkilön voimin.

Sisäisestä tietopalvelusta ja kirjastosta oli

edustajat International Association of Law Libraries, IALL:n vuosittaisessa seminaarissa, joka pidettiin kertomusvuonna Firenzessä elokuussa. IFLA:n kaukopalvelujoston (Interlending and Document Supply, ILDS) konferenssiin, teemana Making Library Collections Accessible Locally and Worldwide, syyskuussa Tallinnassa osallistui neljä Eduskunnan kirjaston virkailijaa.

Lokakuussa kirjastosta osallistuttiin EU:n tallekirjastojen vierailuun Brysseliin. Marraskuussa kirjaston virkamies ja kirjaston hallituksen jäsen tietopalvelupäällikkö Johanna Hartman olivat mukana Alexandriassa viisipäiväisessä Libraries – the Information Society in Action -seminaarissa.

Lisäksi kirjastolla oli muita kansainvälisiä yhteyksiä eri puolelle maailmaa, mm. vaihtokirjastoiminnan, kansainvälisten järjestöjen ja Euroopan unionin tallekirjastoyhteyksien puitteissa. Esimerkiksi Eduskunnan kirjas-

ton ja kiinalaisen yliopiston, Beijing Foreign Studies University, European Languages Department, Finnish Language Section, välille syntyi yhteys eduskunnasta tehdyn vierailun jälkeen. Vierailijat huomasivat, että hyvin suomea osaavat opiskelijat joutuivat opiskelemaan kieltä varsin puutteellisen materiaalin avulla. Niinpä Eduskunnan kirjastosta otettiin suomen kielen osaston johtajaan yhteyttä ja opiskelijoille lähetettiin suomenkielen oppikirjoja, kirjallisuutta ja äänikirjoja helpottamaan opiskelua.

Eduskunnan kirjastosta oltiin mukana myös kansainvälisessä kirjastoalan julkaisutoiminnassa. Kirjaston henkilökunnan kirjoittamia artikkeleita julkaistiin Lontoossa ilmestyvässä Journal of documentation -lehdessä, amerikkalaisissa The library quarterly- ja Information today -lehdissä sekä Eesti Kultuuriministeriumin julkaisemassa sarjassa.

7 Näyttelyt

Urheilun suvaitsevaisuutta ja Fair Play -aatetta tukeva Sport, tolerance and fair play -valokuvanäyttely oli esillä Eduskunnan kirjastossa 9.–19.8.2005. Ajatus eurooppalaisen näyttelyn toteuttamisesta oli lähtöisin Euroopan neuvoston koordinoimalta urheilun suvaitsevaisuuslähettiläiden verkostolta. Kansallisia lähettiläitä oli nimetty 25:ssä Euroopan neuvoston jäsenmaassa. Valokuvanäyttely avattiin vuonna 2004 Budapestissä ja sen on tarkoitus kiertää Eurooppaa lähes neljän vuoden ajan kesään 2006 asti. Suomeen näyttely saapui Belfastista ja lähti täältä MM-kisojen jälkeen Ateenaan. Kotimaisista järjestelyistä vastasivat yhteistyössä opetusministeriö ja Suomen liikunta ja urheilu ry.

Eduskunnan arkisto kokosi kansainvälisen yksikön avustamana Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan 50 vuotta kestänyttä toimintaa juhlistavan näyttelyn. Näyttely oli esillä eduskunnan uudisrakennuksen auditorion edustalla erityisesti juhlaseminaarin osanottajille ja seminaarin jälkeiseen vastaanottotilaisuuteen kutsutuille vieraille. Juhlaseminaari järjestettiin 19.10.2005.

Yhdistyneiden kansakuntien tallekirjastot ympäri maailmaa järjestivät näyttelynsä YK:n 60-vuotisjuhlavuoden johdosta. Samoin Eduskunnan kirjasto järjesti kirjaston näyttelytilassa kuva- ja asiakirjanäyttelyn, joka oli avoinna 24.10.–31.12.2005. Eduskunnan kirjaston näyttelyssä painotettiin

Pohjoismaiden osallistumista YK:n työhön. Näyttelyssä esiteltiin pohjoismaisia toimijoita YK:ssa, pohjoismaista rauhanturvatoimintaa, Pohjoismaiden tekemää kehitys-

yhteistyötä, YK:n hallinnon uudistamista, YK:n vuosituhattavoitteita ja EU:n toimintaa YK:ssa. Näyttely oli esillä myös YK:n 60-vuotisjuhlassa 14.12. Finlandia-talolla.

8 Henkilöstö

Kertomusvuoden lopussa kirjastossa oli 52 vakinaista virkaa.

Vuoden alussa 1.1.2005 lukien eläkkeelle siirtyivät palvelujohtaja Jorma Hirsivuori, johtava tietoasiantuntija Sinikka Kangas ja palveluneuvoja Anneli Tuhkasaari. Hirsivuorelta avoimeksi tulleeseen virkaan nimitettiin 1.1.2005 lukien VTK Kaarlo Mäkelä ja Kankaalta avoimeksi tulleeseen virkaan nimitettiin 1.8.2005 lukien YTK Päivikki Karhula. Mäkelältä vapautuneeseen tietoasiantuntijan virkaan nimitettiin 1.6.2005 lukien YTK Kaisa Paavilainen. Tuhkasarelta 1.1.2005 avoimeksi tullut palveluneuvojan virka lakkautettiin ja perustettiin amanuenssin virka, johon nimitettiin 15.2.2005 lukien FM Violette Clavert. Johtava tietoasiantuntija Kaarina Puttonen siirtyi eläkkeelle 1.2.2005 lukien ja häneltä vapautuneeseen virkaan nimitettiin YTM Kristiina Hakala. Kristiina Hakalalta vapautunut tutkijan virka muutettiin 1.2.2005 lukien tietoasiantuntijan viraksi ja siihen nimitettiin 1.5.2005 lukien FM Tommi Peuhkurinen. Peuhkuriselta vapautunut tutkijan virka muutettiin myös tietoasiantuntijan viraksi 8.6.2005 alkaen ja siihen nimitettiin 1.12.2005 lukien YTM Sari Koski. Informaatikko Marja Oksa-Pallasvuon virka muutettiin tietoasiantuntijan viraksi 8.6.2005 alkaen ja palveluneuvoja Maria-Leena Luotosen virkanimike muutettiin tietopalvelusihteeriksi 10.11.2005.

Indeksoinnista vastaava tietoasiantuntija työskenteli syksyllä 2005 neljän kuukauden

ajan eduskunnan asiakirjatoimistossa mm. valtiopäiväasiakirjojen asiasanastotehtävissä.

Vakinaisten virkamiesten lisäksi kirjastossa työskenteli eripituisina jaksoina 18 henkilöä. He hoitivat vakinaisten virkojen sijaisuuksia ja toimivat määräaikaisissa tehtävissä yhteensä 7 vuotta 8 kuukautta.

Eduskunnan kirjastossa kaksi henkilöä suoritti opintoihin liittyvää työharjoittelua ja viisi peruskoululaista oli työelämään tutustumisjaksoilla.

Vuosilomia, säästövapaita ja lomarahavapaita pidettiin yhteensä 8 vuotta 8 kuukautta, joka oli 16,1 % työajasta. Lomia pidettiin keskimäärin 48,37 päivää/henkilö. Sairauspoissaoloja oli yhteensä 2 vuotta 9 kuukautta eli 5,1 % työajasta.

Vuoden aikana yksi henkilö oli osan vuodesta vuorotteluvapaalla, kaksi henkilöä virkavapaalla, yksi henkilö hoitovapaalla sekä kaksi henkilöä käytti osittaista hoitovapaata.

Kirjastossa työskenneltiin kertomusvuonna useissa tiimeissä ja työryhmissä. Yksi vanhimmista on Tietopalvelutiimi, uusimpien joukossa Verkkopalvelutiimi. Uusia työryhmiä perustettiin, esimerkiksi Ammatteettisiä ohjeita laativa työryhmä.

Henkilökunta piti ammattitaitoaan yllä osallistumalla koulutustilaisuuksiin koti- ja ulkomailla sekä eduskunnassa. Lisäksi 6 henkilöä osallistui pitkäkestoiseen jatkokoulutukseen. Henkilökunnalle järjestettiin

edellisvuosien tapaan tietoiskuja ja koulutusta kirjaston erityisaloilta sekä kirjaston oman henkilökunnan että ulkopuolisten asiantuntijoiden voimin.

Monissa kirjasto- ja tietopalvelukehittämishankkeissa oli edustus myös Eduskunnan kirjastosta. Valtipa-yhteistyö valtioneuvoston tietopalvelujen kanssa jatkui aktiivisena, mm. Valtipan ohjausryhmän puheenjohtaja oli Eduskunnan kirjastosta, samoin Signumin päätoimittaja. Kirjastolla oli edustajia Linnea-yhteistietokantojen työryhmissä sekä jäsen Erikoiskirjastojen neuvoston työvaliokunnassa. Luottamustehtäviä oli edus-

kunnan piirissä mm. naisverkoston sihteeri, TENÄn hallitus, Arkadia-seuran taloudenhoitaja ja sihteeri ja EMO:n varapuheenjohtaja.

Sisäinen tiedottaminen hoidettiin pääosin kirjaston oman intranetin Sisäpiirin ja sähköpostin välityksellä. Kirjaston henkilökunta kutsuttiin kerran koolle valitsemaan jäsen ja varajäsen kirjaston hallitukseen. Koko tieto- ja viestintäyksikölle järjestettiin yhteinen tiedotus- ja keskustelutilaisuus uudesta palkkausjärjestelmästä. Lisäksi palvelukonaisuudet kokoontuivat säännöllisesti.

Julkaisut 2005

- Ajankohtaista: Eduskunnan kirjaston asiakastiedote / toimituskunta: Hilppa Haukka, Pirkko Kaitaharju, Maria-Leena Luotonen, Anne Schwartz, Kimmo Tuominen. Helsinki 2005:1–3
- Eduskunnan kirjaston kertomus vuodelta 2004. Helsinki 2005, 25 s.
- Erkkilä, Päivi, Tiina Karhuvirta, Mentori menneisyydestä -verkkopalvelu
Saataavissa: <http://www.kerhokeskus.fi/mentorimenneisyydesta>
- Erkkilä, Päivi, Tiina Karhuvirta, Nuorten parlamentti 2006 verkkokurssi
Saataavissa: <http://kerhokeskus.moodle.fi>
- Erkkilä, Päivi, Maija-Liisa Jääskeläinen, Riksdagshandlingar 1907–1908 -verkkopalvelu
Saataavissa: <http://www.eduskunta.fi/thw-fakta/vp1907/rindex.html>
- Erkkilä, Päivi, Maija-Liisa Jääskeläinen, Valtiopäiväasiakirjat 1907–1908 -verkkopalvelu
Saataavissa: <http://www.eduskunta.fi/thw-fakta/vp1907/index.html>
- Hakala, Kristiina, Peuhkurinen, Tommi, Eduskunnan kirjaston EU-tiedonlähdeopas
Saataavissa: <http://www.eduskunta.fi/kirjasto/Home/EU-tiedonlahdeopas/index.htm>
- Hakala, Kristiina, Peuhkurinen, Tommi, Riksdagsbibliotekets guide om EU-informationskällor
Saataavissa: <http://www.eduskunta.fi/kirjasto/Home/EU-informationskallor/index-swe.htm>
- Karhula, Päivikki, Avoimeen arkkitehtuuriin. Pääkirjoitus. Signum (2005): 4, s. 3–4.
- Karhula, Päivikki, Kansainvälistymisen kutsu. Signum (2005): 3, s. 23–25.
- Karhula, Päivikki, Moni-ilmeisyyttä ja nopeaa kehitystä - Baltian ja pohjoismaiden kirjastot kokemuksia jakamassa. Signum 2005: 5, s. 20–24.
- Karhula, Päivikki, Monista äänistä kokoon yhteinen historia. Signum 2005: 6, s. 17–19.
- Karhula Päivikki, Numeromagiasta suunnan luotaamiseen. Signum 2005: 1, s. 3–4.
- Karhula, Päivikki, Ontologiat kääntävät maailmankuvan. Pääkirjoitus. Signum (2005): 5, s. 3–4.
- Karhula, Päivikki, Opiskelijavaihdosta uusia näköaloja. Signum (2005): 4, s. 27–28.
- Karhula, Päivikki, Vaihtelu virkistää. Pääkirjoitus. Signum 2005: 6, s. 3–4.
- Karhula, Päivikki, Yhteinen ääni kirjastoseurojen tulevaisuuden haasteena. Pääkirjoitus. Signum (2005): 3, s. 9–13.
- Karhula, Päivikki, Verkossa – uudelleen organisoituva kirjastotyö. Teoksessa: Kirjastot it-ympäristössä / Iris Karppinen ja Juha Piukkula (toim.). Helsinki : BTJ Kirjastopalvelu, 2005, s. 152–168.
- Painopiste : kirjaston sisäinen aviisi / toimitus: Pipsa Vuorinen. 2005: 1–3.
- Riksdagsbibliotekets berättelse för 2004. Helsingfors 2005, 26 s.
- Selma kokoelmatietokannan uutuusluettelo suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi

Saatavissa: http://selma.linneanet.fi/cgi-bin/newbooks_mp.cgi?lang=Finnish

Saatavissa: http://selma.linneanet.fi/cgi-bin/newbooks_mp.cgi?lang=Swedish

Saatavissa: http://selma.linneanet.fi/cgi-bin/newbooks_mp.cgi?lang=English

Tuominen, Kimmo, Onko tulevaisuuden kirjastolla pyörät alla? *Signum* 2005: 4, s. 11–14.

Tuominen, Kimmo, Tietotyö kaipaa suvantoa. *Kirjastolehti* vsk. 98(2005): 5, s. 12–13.

Talja, Sanna, Tuominen, Kimmo & Savolainen, Reijo, "Isms" in information science: constructivism, collectivism and constructionism. *Journal of documentation* vol. 61(2005): 1, s. 79–101.

Tuominen, Kimmo, Savolainen, Reijo & Talja, Sanna, Information literacy as a sociotechnical practice. *The library quarterly* vol. 75(2005): 3, s. 329–345.

Tuominen, Kimmo, Talja, Sanna & Savolainen, Reijo, The social constructionist view-

point on information practices. In Fisher, K., Erdelez, S. & McKechnie, L. (eds.), *Theories of information behavior: a researcher's guide*. Medford, NJ: Information Today 2005, s. 328–333.

Turja, Timo, Rembrandt ja postmoderni kirjasto. *Kirjastolehti* vsk. 98(2005): 5, s. 6–8.

Turja, Timo, Rembrandt ja postmodernistlik raamatukogu. *Raamatukogu. Eesti Kultuuriministeerium* 2005: 5, s. 27–28.

Turja, Timo, Tieteellisten julkaisujen avoin saatavuus: haaste poliittiselle arvioinnille. *Tieteessä tapahtuu* vsk. 23(2005): 8, s. 38–42.

Uutuuksia eduskunnan kirjastossa = Nyfövärv i Riksdagsbiblioteket.

Valikoima Eduskunnan kirjastoon sekä kansanedustajien käyttöön hankituista uutuuksijulkaisuista, 2005: 1–17

Saatavissa: <http://www.eduskunta.fi/kirjasto/Home/Julkaisut/uuluett.htm>

Kirjaston henkilöstö 31.12.2005

Virka	Nimi ja oppiarvo
Eduskunnan kirjaston johtaja tieto- ja viestintäjohtaja, oto.	Laaksovirta, Tuula H., YTT, dosentti
Johdava tietoasiantuntija oikeudellinen tieto	Pajula, Sari, YTM
Johdava tietoasiantuntija yhteiskuntatieto	Turja, Timo, VTL
Johdava tietoasiantuntija eduskuntatieto	Hakala, Kristiina, YTM
Johdava tietoasiantuntija verkkotieto	Karhula, Päivikki, YTK
Kokoelmapalvelu	
Palvelujohtaja	Mäkelä, Kaarlo, VTK
Tietoasiantuntija	Latvus, Marjatta, FM
”	Paavilainen, Kaisa, YTK
”	Siunala, Riitta, FM
”	Uurasjärvi, Jaana, FM
Amanuessi	Clavert, Violette, FM
Verkkopalvelusihteeri	Auvinen, Saija, merkonomi
Tietopalvelusihteeri	Häkkinen, Merja, merkonomi
”	Kuusniemi, Hannele, merkonomi
”	Leponiemi, Tapio, merkonomi
”	Luotonen, Maria-Leena, merkonomi
”	Pulkkinen, Riitta, merkonomi
Osastosihteeri	Syvälouma, Mirja
Palveluneuvoja	Palmunen, Airi, HuK
”	Salakari, Sirkku-Marja
”	Åhlberg, Anneli
Projektiavustaja	Koskinen, Minna-Maria
Neuvonta- ja arkistopalvelu	
Palvelujohtaja	Tuominen, Kimmo, YTT
Arkistopäällikkö	Lomu, Juhani, FM
Tutkija	Graae, Kristiina, VTK
Tietoasiantuntija	Lehto-Toivakka, Marketta, YTM
”	Törnwall, Annamari, YTM
Amanuessi	Kaitaharju, Pirkko, FM
Arkistoamanuessi	Schwartz, Anne, HuK
Kuva-amanuessi	Venesvirta, Tarja, FM
Taideamanuessi	Venesvirta, Tarja, FM
Informaatikko	Korkeila, Sirkka-Liisa, HuK, merkonomi
”	Kurtti, Tuula, HuK, merkonomi
Verkkopalvelusihteeri	Haukka, Hilppa
Osastosihteeri	Salasmaa, Hilikka
”	Voutilainen, Heikki

Virka		Nimi ja oppiarvo
Tietopalvelusihteeri	vv	Kajava, Eija
”	ma	Koskinen, Tiina, merkonomi
”		Kämäri, Lassi, merkonomi
”	vv	Rautava, Aini, merkonomi
”		Saarikivi, Satu, merkonomi
Verkkopalveluneuvoja		Rajala, Heikki, merkonomi
Projektisihteeri	ma	Tuukkanen, Tiina, FM
Tietopalvelu		
Palvelujohtaja		Johansson, Virpi, FM
Tietoasiantuntija		Mälkki, Helka, FK
”		Oksa-Pallasvuo, Marja, VTM
”		Pakarinen, Mirja, OTK
”		Peuhkurinen, Tommi, FM
”		Koski, Sari, YTM
Koulutusinformaatikko		Rönkkö, Maija-Leena, FM
Informaatikko		Erkkilä, Päivi, HuK
”		Oravisto, Hannele, ekonomi, HuK
Verkkopalveluamannuensi		Karjalainen, Leena, merkonomi
Verkkopalveluneuvoja		Vaakanainen, Heikki
Tietopalvelusihteeri		Jussila, Raija, merkonomi
Projektisihteeri	ma	Koskinen, Janne, OTK
Sisäinen palvelu		
Osastosihteeri		Kannas, Kirsi, merkonomi
”		Vuorinen, Pirkko, merkonomi

Ulkomaiset vaihtosuhteet vuonna 2005

Amerikan yhdysvallat:	Harvard College Library, Cambridge, Massachusetts Harvard Law School Library, Cambridge, Massachusetts Library of Congress, Washington, D.C. New York Public Library, N.Y. University of California, Los Angeles University of Illinois Library, Urbana, Illinois University of Minnesota Libraries, Minneapolis
Bulgaria:	Bulgarian Academy of Sciences, Sofia St. St.Cyril and Methodius National Library, Sofia
Islanti:	Bókasafn Althingis, Reykjavik Landsbókasafn Íslands, Háskolabókasafn, Reykjavik
Iso-Britannia:	The British Library, Lontoo
Italia:	Biblioteca Della Camera Dei Deputati, Rooma
Itävalta:	Parlamentsbibliothek, Wien Österreichische Nationalbibliothek, Wien
Japani:	National Diet Library, Tokio
Kanada:	Library of Parliament, Ottawa
Kiina:	National Library of China, Beijing
Korean tasavalta:	National Assembly Library, Soul
Liettua:	Lietuvos Respublikos Seimas, Vilna Martynas Mazvydas National Library of Lithuania, Vilna
Norja:	Stortingsbiblioteket, Oslo
Puola:	Biblioteka Sejmowa, Varsova
Ranska:	Assemblée Nationale, Service de la Documentation Etrangère, Pariisi Bibliothèque de Sénat, Pariisi Bibliothèque Nordique, Pariisi
Romania:	Parliament of Romania, Chamber of Deputies Library, Bukaresti
Ruotsi:	Nordiska Journalisthögskolan, Mullsjö Riksdagsbiblioteket, Tukholma Umeå Universitetsbibliotek, Uumaja Uppsala Universitetsbibliotek, Uppsala
Saksa:	Deutsche Zentralbibliothek für Wirtschaftswissenschaften ZBW, Kiel

	Bibliothek des Deutschen Bundestages, Berliini
	Max-Planck-Institut für Ausländisches Öffentliches Recht und Völkerrecht, Heidelberg
	Staats- und Universitätsbibliothek Hamburg, Hampuri
	Staatsbibliothek zu Berlin, Preussischer Kulturbesitz, Berliini
	Universitätsbibliothek Universität Greifswald
Serbia ja Montenegro:	Federal Statistical Office Library, Belgrad
Tanska:	Administrative Bibliotek, Kööpenhamina
	Folketingets Bibliotek, Kööpenhamina
	Nordisk journalistkursus, Århus
	Odense universitetsbibliotek, Odense
Ukraina	National Parliamentary Library of Ukraine, Kiova
Unkari:	Library of Hungarian Parliament, Budapest
Venäjä:	Institute of Scient. Information of Social Sciences (INION RAN), Moskova
	Library for Foreign Literature, Moskova
	Russian State Library, Moskova
Viro:	Eesti Rahvusraamatukogu, Tallinna
	Eesti Teaduste Akadeemia, Tallinna
Kansainväliset järjestöt:	UNIDROIT, Rooma
	United Nations Library, New York, N.Y.
	United Nations Office at Geneva Library, Geneve
	WHO, Geneve